

zes ondernemers op de zeepkist

‘We moeten **MEER** **LAWAII** **MAKEN** over Europa’

Nederlandse ondernemers weten wel hoe belangrijk Europa is voor hun bedrijf. Maar weten hun werknemers dat ook? Eurocommissaris Frans Timmermans riep hen in Forum op om zich uit te spreken. ‘Misschien moet ik vaker de zeepkist op.’

Tekst: Judith Katz | Foto: Yuji Sakai/Getty Images

ENECO

'WE HEBBEN ELKAAR MEER DAN OOIIT NODIG'

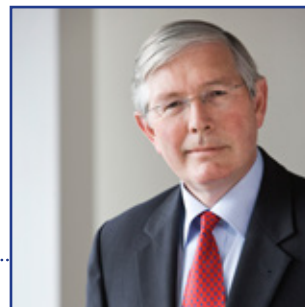
JEROEN DE HAAS, ENECO

'Ik ben het helemaal eens met eurocommissaris Frans Timmermans dat het bedrijfsleven de voordelen die samenwerking in Europa biedt, meer moet benadrukken. Iedereen die bij ons werkt, weet hoe ik erover denk. Daar hoef ik geen bijeenkomsten voor te organiseren.'

'Je kunt haast stellen dat het belang van Europa voor Eneco vanzelfsprekend is. Logisch: 80 procent van het beleid waar wij als energiebedrijf mee te maken hebben, wordt in Europa bepaald. Dat kan ook niet anders. Ik denk ook dat alleen met een gezamenlijke energie-unie Europa in de toekomst minder afhankelijk kan worden van fossiele brandstoffen. We hebben elkaar nodig en daar kunnen we geen landsgrenzen bij gebruiken.'

'Kijk ook naar het Klimaatbeleid. Zeker na het succes van de Klimaatop in Parijs eind vorig jaar is Europese samenwerking meer nodig dan ooit. Tegelijkertijd wil ik ook benadrukken dat lidstaten op energiegebied ook hun eigen verantwoordelijkheid kunnen en moeten nemen.'

'Het gevolg van een minder stabiele EU zou kunnen zijn dat Europese landen niet voldoende investeren in duurzame energiebronnen. Dat zou de energietransitie ernstig schaden en daarover maak ik me zorgen. Nogmaals: Nederland kan dit niet alleen.'

SIEMENS NEDERLAND

'EUROPA VORMT EEN TEGENMACHT'

AB VAN DER TOUW, SIEMENS NEDERLAND

'Ik ben ervan overtuigd dat Europese samenwerking nodig is. Alleen samen kunnen we een tegenmacht vormen tegen machtsblokken als de VS en China. Europa is de bakermat van onze onderneming en goed voor ruwweg een derde van de omzet. Een deel van de banen van onze medewerkers hangt van die omzet af.'

'Zelf schrijf ik daar regelmatig over in onze interne krant, die al onze medewerkers lezen. Ik praat ook zeker één keer per maand met hen over wat er in Europa speelt en wat de betekenis daarvan is voor ons. En ik meng me ook vaak actief in debatten en projecten die belangrijk zijn in heel Europa, van duurzaamheid tot de *internet of things*.'

'Ondernemers moeten het belang van Europa echt uitspreken, vind ik. Ik weet hoe slecht het alternatief is, dus daar wil ik me hard voor maken. Als exportland heeft Nederland veel te verliezen. Natuurlijk hebben we het in de boardroom ook over de toekomst van Europa.'

'Een sterk Europa en een goed werkende interne markt leveren ons een betere concurrentiepositie, omzet op en maken zakendoen makkelijker. We werken veel samen met universiteiten, hogescholen en onderzoeksinstituten uit heel Europa. Zonder de EU was die samenwerking veel moeilijker tot stand gekomen. Hoeveel innovaties waren we dan misschien misgelopen?'

JERRY LAMPEN/ANP

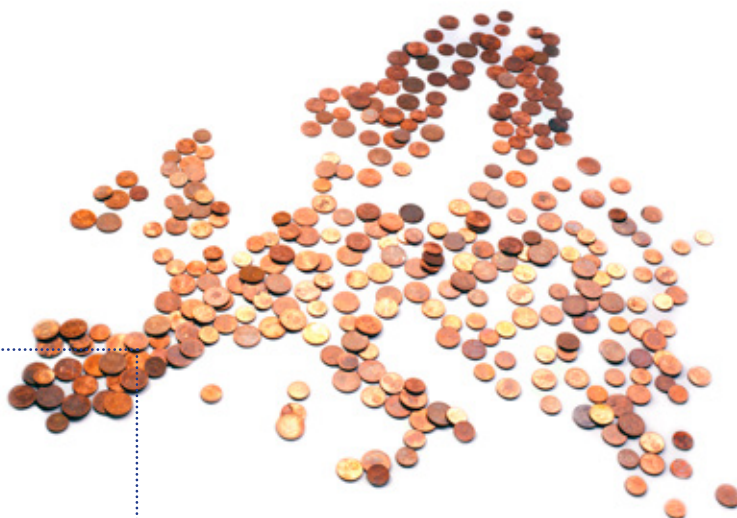
'ALLEEN VERLIEZERS ALS SCHENGEN WORDT TERUG- GEDRAAID'

ALLARD CASTELEIN,
HAVENBEDRIJF ROTTERDAM

'De haven van Rotterdam is behalve een Nederlandse haven vooral een Europese haven. Ik kan je verzekeren: iedereen die bij het Havenbedrijf of in de haven werkt, weet dat. Ik vertel dat ook op bijeenkomsten. Als het bijvoorbeeld gaat over de vergroting van ons marktaandeel in Duitsland, dan benadruk ik dat dat alleen kan met open grenzen.'

'Maar ook buiten de werkvloer zet ik me in voor Europa. We lobbyen in Brussel voor de aanleg van grensoverschrijdende infrastructuur en hebben vorig jaar nog 60 miljoen euro Europese subsidie binnengekregen voor een spoorproject in de haven. Ook dat probeer ik zo goed mogelijk over te brengen aan iedereen die bij het Havenbedrijf werkt.'

'In de boardroom is Europa de laatste maanden niet vaker onderwerp van gesprek dan gebruikelijk. Het is koffiedik kijken, maar persoonlijk denk ik dat de Europese Unie de huidige crises overleeft. De vraag is wel hoeveel deuken de EU oploopt. Maar ik weet één ding heel zeker: uiteindelijk zijn er alleen verliezers als Schengen teruggedraaid wordt en de Europese eenwording tot stilstand komt. Want de rest van de wereld staat niet stil.'

VANDRIEGROUP

'EUROPA IS ONZE THUISMARKT'

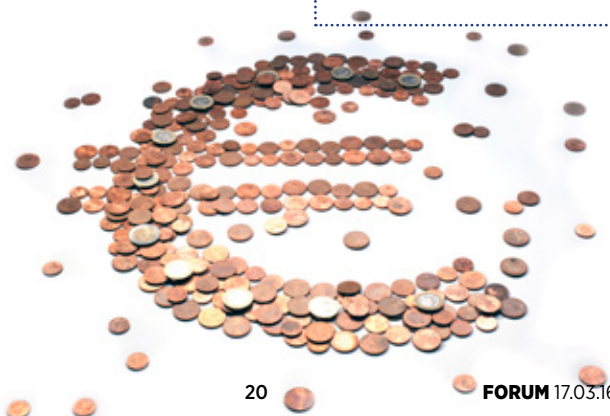
HENNY SWINKELS, VANDRIEGROUP

'Wij zeggen altijd dat niet Nederland, maar Europa onze thuismarkt is. Waarom? Onze belangrijkste afzetmarkten liggen in Europa. Frankrijk, Italië. Ware liefhebbers van kalfsvlees. Ook onze grondstoffen halen we voor het overgrote deel van de Europese markt.'

'Voor ons bedrijf, dat zo'n 2,2 miljard euro jaarlijks omzet, zijn Europa en vrije handel erg belangrijk. Het vergemakkelijkt de uitvoer van onze producten en voorkomt dat we, zoals in andere afzetlanden buiten Europa, hoge invoerheffingen moeten betalen. Open grenzen én Europese samenwerking zijn voor ons een noodzakelijkheid.'

'Open grenzen zijn een must om kalfsvlees vers op het bord van de consument te krijgen. Dat lijkt me duidelijk. Daarnaast hebben we ook andere lidstaten nodig. We wisselen kennis met elkaar uit, over dierenwelzijn, voedselveiligheid en dierziektebestrijding. Belangrijke onderwerpen voor de Nederlandse agrosector.'

'Echt grote zorgen maak ik me niet. Ik ga ervanuit dat iedereen uiteindelijk verstandig is en de grote waarde van Europa voor Nederland zal zien. Want we zijn nou eenmaal een handelsland. Ik zeg graag: 'In verscheidenheid zullen we verenigd blijven.' Daar moeten we voor gaan.'

VVO

‘HIER GEDIJT INNOVATIE GOED’

ATZO NICOLAÏ, DSM NEDERLAND

‘Ik heb bij de vorige Europese verkiezingen alle werknemers van DSM in Nederland opgeroepen om te gaan stemmen. Nee, dat is geen verkapt stemadvies, maar ik wilde benadrukken dat de EU heel belangrijk is voor iedereen die bij DSM werkt en in Nederland woont. Ik vond dat toen nodig. En vier jaar geleden heeft onze ceo samen met de ceo's van vier andere grote bedrijven via een open brief nog eens gewezen op het belang van Europa.’

‘Ik denk zeker dat het bedrijfsleven de verantwoordelijkheid moet nemen om zich uit te spreken voor Europa. Wat dat betreft ben ik het helemaal eens met Timmermans. Dat uitspreken voor Europa gebeurt trouwens echt al veel meer dan voorheen. In 2004, toen Nederlanders via een referendum moesten stemmen voor of tegen de Europese grondwet, hield men zich angstvallig stil. Dat is absoluut veranderd. Maar we kunnen nog meer geluid maken.’

‘Voor DSM is Europa heel belangrijk. Niet eens zo zeer als groeiemarkt, maar ook omdat veel regelgeving in Europa wordt bepaald. En Europa loopt wereldwijd voorop als het gaat om duurzaamheid, veiligheid en gezondheid – onderwerpen waar DSM mee te maken heeft. Het is een omgeving waar innovatie goed kan gedijen.’

DAMEN SHIPYARDS

‘EUROPA BETEKENT PROBLEEMLOOS EXPORTEREN’

KOMMER DAMEN, DAMEN SHIPYARDS

‘Iedereen die bij ons werkt, ziet het belang van Europa in. Daar ben ik van overtuigd. Maar als de politiek denkt dat dat gewenst is, wil ik dat best nog eens bij iedereen onder de aandacht brengen. Een keer per maand spreek ik of spreekt onze ceo of een vestigingsdirecteur het personeel toe. Vanaf de kist, zeg maar. De volgende keer zullen we het over Europa hebben.’

‘Ongeveer 20 procent van onze omzet komt uit Europa. Doordat er geen economische grenzen zijn, kunnen we probleemloos exporteren. Schengen is echt een enorm gemak. De culturele verschillen in Europa zijn een rijkdom, die moeten ook niet verdwijnen.’

‘Vorige week was ik in Ankara, bij de International Organization for Migration. Daar hoorde ik dat één miljard mensen in de wereld het voornemen hebben om te migreren om economische redenen. Dat is een enorme uitdaging voor de EU en de oplossingen daarvoor kunnen niet per land bedacht worden. Zeker nu Nederland voorzitter is, vind ik dat we het voortouw moeten nemen in het bedenken van een goede quotumregeling. Als een paar landen daar niet aan mee willen doen, lijkt me dat geen grote ramp.’ ■

Lees ook het interview met Frans Timmermans,
www.vno-ncw.nl/forum